

Masarykova univerzita v Brně
Filozofická fakulta

Katedra románských jazyků a literatury

Hana Lyčková

**Kolokace červené, zelené a modré ve
francouzštině s využitím francouzského
korpusu Frantext**

Projekt do Využití počítačů ve francouzské filologii

Mgr. Alena Polická, Ph.D.,
Mgr. Petr Vurm

2008

Úvod

Tento projekt má za cíl prozkoumat a zpracovat kolokace tří základních barev: červené, zelené a modré (*rouge*, *vert* a *bleu*) ve francouzštině s využitím francouzského korpusu Frantext. Zaměřuje se potom především na vyjádření různých odstínů těchto barev spojením se substantivy, a to jak spojením bezpředložkovým, tak spojením s konjunkcí *jako* (*comme*) pro přirovnání. Dále zkoumá, jakými adjektivy francouzština vyjadřuje různé stupně sytosti, jemnosti, intenzity či hodnocení barev. Na základě výsledků zkoumání jsme se snažili jednotlivá substantiva a adjektiva roztřídit do určitých sémantických skupin a v tabulkách jsme rovněž zaznamenali frekvence jejich výskytu. Třetím slovním druhem, který nejčastěji doprovází barevná pojmenování, jsou slovesa, kterým je věnována třetí část projektu. Součástí každé kapitoly jsou regulární výrazy, na základě kterých bylo provedeno vyhledávání ve Frantextu, tabulky s jednotlivými kolokáty a jejich frekvenčním výskytem, konkrétní příklady frazeologických spojení z Frantextu a komentáře k výsledkům zkoumání.

Před započítáním práce bylo třeba správně si zvolit a definovat korpus, ve kterém má být průzkum proveden. Vzhledem k zadání projektu jsme se jednoznačně rozhodli pro označovaný korpus (*corpus catégorisé*), který sice pracuje s menší databází elektronicky zpracovaných textů, zato umožňuje vyhledávání pomocí regulárních výrazů, což je pro tento projekt více než vhodné. Abychom zachovali co nejširší spektrum rozmanitosti textů, neomezovali jsme výběr na žádné konkrétní autory. Zato jsme se zaměřili na období 20. století, abychom se vyhnuli zastaralým výrazům a postihli současnou podobu jazyka. Takto nadefinovaný označovaný korpus představuje databázi 1245 textů.

1. Barvy ve spojení se substantivy

1.1 Barevný odstín tvořený názvem barvy a substantivem

Nejprve jsme se zaměřili na vyjadřování různých odstínů ve spojení se substantivy, která jsou charakteristickým nositelem dané barvy. Do češtiny tato substantiva překládáme pomocí adverbiií či adjektiv, např. krvavě červená (*rouge sang*), lahově zelená (*vert bouteille*) či blankytně modrá (*bleu ciel*). Pro vyhledávání ve Frantextu jsme použili regulární výraz $\wedge\&e(g=D) \&mcouleur \&e(g=S)$, kde jsme za *couleur* postupně dosazovali tři konkrétní barevná pojmenování: *rouge*, *vert*, *bleu*. První část výrazu zakazuje výskyt determinantů před barvou, „&m“ před barvou zahrnuje všechny morfologické tvary konkrétní barvy (singulár, plurál, ženský/mužský rod) a poslední část výrazu označuje jakákoli podstatná jména. Na základě tohoto výrazu námi zvolený korpus vyhodnotil 196 výrazů pro *rouge*, 303 výrazů pro *vert* a 435 výrazů pro *bleu*.

Tabulka 1 nám ukazuje celkový počet odstínů vzniklých spojením názvu barvy a podstatného jména jakožto typického nositele dané barvy a frekvenci výskytu takto vzniklých odstínů. Lze srovnat s celkovou frekvencí jednotlivých barev (viz. Příloha).

Tabulka 1

barva	rouge	vert	bleu
počet odstínů	16	44	41
FRQ odstínů	196	303	435

Tabulka 2 je potom podrobnějším vyhodnocením substantiv jako součástí pojmenování barevných odstínů. Ve sloupci pod příslušnou barvou jsou substantiva seřazena

dle klesajícího počtu odstínů a jsou uvedena pouze substantiva s frekvencí větší než 1 pro červenou, větší než 5 pro zelenou a větší než 8 pro modrou. Frekvenci jsme se snažili sledovat z hlediska čtyř kategorií, a to výrobky (*produits*), člověk (*homme*), příroda (*nature*) a abstrakta (*abstraction*). Konkrétní příklady substantiv, pro která je daný odstín použit, jsou v tabulce uvedena kurzívou.

Tabulka 2

ROUGE		VERT		BLEU	
sang 51 produits 34 homme 10 nature 4 abstraction 3	<i>muraille, rideau, gants lèvres, joues oeillets musique</i>	bouteille 37 produits 34 homme 1 nature 2	<i>velours, habits tatouage étang</i>	ciel 134 produits 123 homme 5 nature 6	<i>drap, pull yeux, ongle ciel, rivière</i>
brique 19 produits 7 homme 8 nature 4	<i>toile face, visage terre, colline</i>	pomme 36 produits 29 homme 1 nature 6	<i>robe, soie visage minéral</i>	horizon 53 produits 49 homme 2 nature 2	<i>uniforme, chambre yeux ciel, chaîne</i>
cerise 7 produits 6 nature 1	<i>fer, robe couchant</i>	émeraude 31 produits 16 homme 1 nature 14	<i>robe, vernis oeil mousse, eau</i>	roi 31 produits 27 homme 1 nature 3	<i>pantalon yeux baleine, mer</i>
vermillon 5 produits 3 homme 2	<i>tableau barbe</i>	olive 22 produits 20 homme 1 nature 1	<i>uniforme peau frênes</i>	nuit 20 produits 17 nature 3 abstraction 1	<i>pyjama, robe ciel, sol lumière</i>
baiser 2 homme 2	<i>lèvres</i>	amande 19 produits 14 homme 1 nature 4	<i>robe, lainage cheveux pin, mer</i>	turquoise 17 produits 13 nature 4	<i>robe, salle mer, nuit, marbre</i>
corail 2 nature 2	<i>feuilles</i>	jade 16 produits 11 homme 2 nature 2 abstraction 1	<i>soie, voile yeux, veines eau, sillage ombre</i>	lavande 12 produits 8 homme 2 nature 2	<i>meuble, drap yeux ciel, eau</i>
géranium 2 nature 2	<i>truite</i>	pistache 10 produits 10	<i>soie, façade, pantalon</i>	ardoise 11 produits 3 homme 2 nature 6	<i>maillot yeux mer, ciel</i>
minium 2 nature 2	<i>papillon, oeillets</i>	épinard 8 produits 8	<i>chandail</i>	pervenche 11 produits 7 homme 3 nature 1	<i>fumée, robe yeux fleur</i>
tomate 2 produits 2	<i>serviette</i>	lumière 5 produits 4 nature 1	<i>échantillon feuillage</i>	pétrole 9 produits 9	<i>pantalons</i>
		chou 5 produits 5	<i>jersey, vitrail</i>	acier 8 produits 2 homme 6	<i>veste, robe yeux</i>

				outremer 8 produits 5 nature 3	chemise ciel, eaux
--	--	--	--	--------------------------------------	-----------------------

Z předchozích tabulek vyplývá, že nejvíce barevných odstínů tvořených složeninou názvu barvy a substantiva náleží modré barvě. Pro tvorbu různých odstínů využívá francouzština nejvíce substantiv z oblasti přírody, ať už názvy ovoce a zeleniny, květin či hornin a nerostů. Tyto odstíny jsou potom nejčastěji používány pro popis produktů lidské činnosti, nejčastěji oblečení a materiálů.

1.2 Přirovnání tvořená názvem barvy, konjunkcí *jako* a substantivem

V této podkapitole se zabýváme použitím barvy ve spojení s konjunkcí *jako* (*comme*) a substantivem pro přirovnání. K tomuto účelu použijeme regulární výraz **&couleur comme &q(0,3) &e(g=S)**, kde za *couleur* postupně dosazujeme jednotlivé barvy. Druhá část výrazu „&q(0,3) &e(g=S)“ znamená výskyt 0–3 slov před jakýmkoli substantivem, čímž chceme obsáhnout všechna slova, která určují nebo modifikují podstatné jméno (determinanty či adjektiva). Výsledky výzkumu srovnáváme s *Dictionnaire des expressions et locutions* a *Slovníkem české frazeologie a idiomatiky* pro překlad do češtiny.

Po zadání regulárního výrazu Frantext vyhodnotil 162 výsledků pro červenou barvu, 66 výsledků pro zelenou a 120 pro modrou. Kromě lexikalizovaných spojení, která nalezneme ve výše uvedených slovnících idiomů a která jsou v tabulkách vyznačena tučně, jsme narazili i na spojení volná, kterých je většina, avšak mají frekvenci, až na výjimečné případy, rovnu jedné. Pro jejich vysoký počet a jedinečnost výskytu je všechny v tabulkách neuvádíme. Tento výsledek lze přisoudit tomu, že Frantext se z 80 % skládá z literárních textů a autoři těchto textů přistupují k přirovnáním poněkud tvořivě a inovativně, aby se vyhnuli opakování a dosáhli požadovaného efektu u čtenářů. Konkrétní příklady zasazené do kontextu naleznete v příloze.

ROUGE:

&mrrouge comme &q(0,3) &e(g=S)

162 résultats

Tabulka 3

rouge comme	FRQ	červený (rudý) jako
le/du sang	11	krev
un coq (une crête de coq, un coq-dinde)	9	kohout/krocán
une/la/Ø tomate	9	rajče
un coquelicot	6	(vlčí) mák
le feu (les chenilles de feu)	6	rudý jako plamen
une/Ø braise	3	řeřavé uhlí
une pivoine	3	pivoňka
une/de la brique	2	cihla
une cerise	2	mít rty jako třešně
corail (des anneaux de/un rocher de)	2	korál
une écrevisse	2	rak
une tuilerie (+ une tuile)	2 (+1)	cihelna

VERT:**&mvert comme &q(0,3) &e(g=S)****66 résultats****Tabulka 4**

vert comme	FRQ	zelený jako
la/une feuille	3	list
de l'absinthe	1	absint
les champs	1	pole
une émeraude	1	smaragd
la forêt	1	les
une pelouse anglaise	1	anglický trávník
une pomme	1	jablko
des prairies	1	louky
les profondeurs marines	1	mořské hlubiny
des yeux de félin	1	mít oči jako kočka (tj. zelené)

BLEU:**&mbleu comme &q(0,3) &e(g=S)****120 résultats****Tabulka 5**

bleu comme	FRQ	modrý jako
le ciel	8	nebe
la nuit	4	noc
le col des marin/un col marin	2	námořnický límec
des fleurs	2	pomněnky, chrpy, čekanky, fialky
des fumées/une fumée	2	dým
de l'eau	2	voda
des lacs/un lac	2	jezero
la mer/une mer profonde	2	moře
du pétrole	2	petrolej

Z tabulek 3 - 5 vyplývá, že zatímco červená barva se ve francouzských přirovnáních s konjunkcí *jako* vyskytuje poměrně často, modrá a zelená už méně. Při provedení obdobného výzkumu v ČNK jsme zjistili, že českým přirovnáním vévodí modrá barva s frekvencí výskytů 93 oproti 74 výskytům pro zelenou a 51 výskytům pro červenou. Oba jazyky přitom pro přirovnání využívají substantiv převážně ze sémantického pole přírody. U červené barvy převažují plody, květiny a zvířata a u zelené rostliny. U modré barvy si můžeme povšimnout zajímavé shody u slova *nebe* v češtině a francouzštině a zároveň rozdílu u ostatních přirovnání, kdy ve francouzštině převažuje používání vody a substantiv s vodou spojených, zatímco v češtině spíše používáme konkrétní jména květin, a to především pro popis barvy očí.

1.3 Barvy s předložkou *de* ve spojení se substantivy lidského prožívání

Při dalším průzkumu slovního okolí barev jsme na základě regulárního výrazu **&mcouleur de &e(g=S)** vyhledali názvy barev ve spojení s předložkou *de* a substantivem. U zobrazených výsledků jsme se potom soustředili na substantiva, která vyjadřují lidské

prožívání a chování a snažili jsme se z nich odvodit charakteristické vlastnosti spojované s příslušnou barvou.

Tabulka 6

rouge de	FRQ	rudý	vert de	FRQ	zelený
colère	27	vzteky	peur	7	strachy
honte	22	studem, hanbou	rage	7	zuřivostí
plaisir	14	radostí	colère	2	vzteky
confusion	13	rozpaky	frayeur	2	hrůzou
fureur	4	zuřivostí	trouille	2	strachy
bonheur	3	šťěstím	frousse	1	strachy
fierté	2	pýchou	fureur	1	zuřivostí
satisfaction	2	uspokojením			
joie	1	radostí	bleu de	FRQ	modrý
haine	1	nenávisť	froid	4	zimou
fatigue	1	únavou	épuisement	1	vyčerpáním
cruauté	1	krutostí	fatigue	1	únavou
gêne	1	rozpaky	surprise	1	překvapením

Z tabulky 6 vyplývá, že nejčastěji se s lidskými pocity spojuje barva červená, zatímco zelená a modrá už méně často. V případě červené barvy jasně převažují negativní pocity, z nichž synonymní výrazy pro *vztek* a *stud* jsou v rovnováze, co se týče frekvence jejich výskytu. Ve spojení se zelenou barvou jsme zjistili pouze negativní emoce, a to synonymní výrazy pro *vztek* stejně jako u červené a navíc se nám objevuje pocit *strachu*. Kupodivu se nevyskytuje spojení *zelený závistí* jako v češtině. Modrá barva rovněž vyjadřuje spíše negativní prožívání, konkrétně jistého nedostatku tepla či odpočinku.

2. Barvy ve spojení s adjektivy

Různé barevné odstíny lze ve francouzštině vyjádřit i jinak než přirovnáním k předmětům fyzického světa, jak jsme se jím zabývali v první části projektu. Barvy se často pojí s adjektivy, která do češtiny překládáme adverbii. Tato adjektiva mohou vyjadřovat různou sytost, jasnost či hodnocení barev. Jejich výskyt ve spojeních se zkoumanými barvami jsme zjistili použitím regulárního výrazu **&#x26couleur &e(g=A)**. Po podrobnějším zkoumání takto získaných výsledků jsme zjistili, že nejčastěji se s červenou a zelenou pojí *sombre*, tedy tmavší tón barvy, zatímco modrá byla v nejvíce případech modifikována adjektivem *pâle* vyjadřujícím světlejší odstín (viz. Tabulka 7).

Tabulka 7

FRQ	ROUGE	VERT	BLEU	
Sombre	107	97	120	temně
Vif	89	9	35	jasně
Foncé	23	45	78	tmavě
clair	16	45	75	světle
pâle	6	92	175	bledě
tendre	1	62	40	světle
	červený	zelený	modrý	

Pro vyjádření sytosti barev se nejčastěji používají francouzská adjektiva **sombre** a **foncé** pro tmavé odstíny a **clair**, **pâle** a **tendre** pro světlejší odstíny. Jistou výjimku tvoří idiomatické spojení pro vyjádření sytosti modré barvy s adjektivem **marine**, které se v našem nadefinovaném korpusu vyskytuje celkem 150krát, avšak ve spojení s jinými barvami se nevyskytuje vůbec. Kromě těchto relativně běžně užívaných adjektiv pro označení sytosti jsme narazili i na adjektiva méně častá jako např. **bleu profond**, **rouge obscur** či **vert cru**. Jemnost barev lze vyjádřit i dalšími neobvyklými adjektivy ve spojení s barvami, jejichž frekvence výskytu je nižší než 3: **bleu doux**, **bleu fin**, **vert blond**, **rouge léger**, avšak mnohem častěji se užívá přípony **-âtre** (FRQ: rougeâtre 225, verdâtre 301, bleuâtre 320). Někdy je přidán sémantický rys ztráty barvy, např. **vert passé**, který se může stupňovat až k průhlednosti, např. **bleu limpide**, **vert transparent**.

Při práci s Frantextem jsme narazili i na adjektiva, která se pojí výlučně s určitou barvou podobně jako **bleu marine**, avšak s výrazně nižší frekvencí výskytu. Můžeme zmínit alespoň **rouge pourpre**, **rouge écarlate**, **bleu céleste** nebo **bleu nocturne**.

Pro vyjádření jasnosti či intenzity barev se nejčastěji vyskytuje spojení všech tří barev s **vif**, **éclatant**, **intense**, **violent** a **luminenux**, řazených dle frekvence. Můžeme rovněž narazit na výrazy jako **rouge brillant**, **rouge acide**, **bleu luisant**, **bleu pur**, **rouge/vert ardent** nebo **vert phosphorescent**, která však mají výrazně nižší frekvenci výskytu.

Kromě adjektiv zmíněných v předchozích odstavcích se v okolí barev vyskytují také adjektiva hodnotící, která vyjadřují postoj mluvčího. Avšak porovnáme-li jejich frekvenční výskyt s ostatními adjektivy vyjadřujícími různé odstíny, zjistíme, že jejich užívání je spíše okrajové. Nejčastěji narazíme na pozitivně hodnotící adjektiva: **admirable**, **magnifique**, **merveilleux**, která se vyskytují ve spojení se všemi třemi zkoumanými barvami. Za neutrálně hodnotící bychom mohli považovat **rouge ordinaire** a **rouge neutre**. Ovšem vyskytují se i negativně hodnotící adjektiva jako **vert infâme**, **vert agressif** či **bleu triste**. Zajímavou kategorii tvoří dvě adjektiva se sémantickým rysem jedinečnosti: **bleu rare** a **bleu incomparable**.

3. Barvy ve spojení s verby

Posledním slovním druhem, kterým se ve spojení s barvami budeme už jen stručně zabývat, jsou verba. Abychom zjistili, se kterými verby se jednotlivé barvy pojí nejčastěji neboli se kterými kolokují, zadali jsme do Frantextu regulární výraz **&e(g=V) &mcouleur**, který nám vyhodnotil všechna přímá spojení sloves a barev, což vylučuje předložková spojení. Ta jsme vyhodnotili zvlášť výrazem **&e(g=V) (de|en|à) &mcouleur**, avšak bylo třeba z vyhodnocených výsledků vyloučit použití *de* jako determinantu. Frekvence těchto výrazů je zdatelně nižší než spojení bezpředložkových a nejčastěji se tato slovesa vyskytují v participiálním tvaru, např. *vêtu de*, *peint en*, *teint en*. V bezpředložkových spojeních jasně vévodí sloveso *être* a hned za ním *devenir* (viz. tabulka 8). Překvapivá by mohla být vysoká frekvence spojení *rouge* se slovesem *voir*, avšak jen do chvíle, než zjistíme, že se jedná o idiom ve významu *zruřit*, *rozzuřit se*.

Tabulka 8

FRQ	ROUGE (532)	VERT (242)	BLEU (373)
être	371	181	270
devenir	94	35	38
voir	55	6	3
rester	8	15	12
faire	5	2	12
paraître	2	2	6

Shrnutí

Cílem tohoto projektu bylo prozkoumat možnosti využití francouzského korpusu Frantext a osvojit si jeho používání na základě řešení konkrétního úkolu, a to zpracování kolokací, frazeologie a ustálených spojení tří barev: *červené*, *zelené* a *modré* ve francouzštině. Z celkového průzkumu zaměřeného především na různé způsoby vyjádření široké škály barevných odstínů vyplynulo, že francouzština za tímto účelem užívá různých lexikálních prostředků od spojování barev se substantivy, přes přirovnání ve spojení s konjunkcí *jako* či přidání sufixu *-âtre*, až po modifikaci barev adjektivy vyjadřujícími různý stupeň sytosti, jemnosti, intenzity a subjektivní hodnocení. Celkový výzkum prokázal, že francouzština má tendenci přirovnávat barvy k předmětům fyzického světa, které považuje za typické nositele daného odstínu. Takto vzniklé odstíny barev potom lidé nejčastěji používají k popisu svých produktů, především oblečení, nebo sebe samých. U přirovnání s konjunkcí *comme* a spojení barev s předložkou *de* a substantivy vyjadřujícími lidské prožívání můžeme sledovat jistou převahu těchto spojení pro červenou barvu, která svědčí i o vyšším počtu ustálených spojení.

Ze zkoumání barev ve spojení s adjektivy vyplynulo, že jsou barvy nejčastěji modifikovány adjektivy *sombre* a *pâle*, avšak tyto výsledky nelze tak úplně generalizovat pro použití všech barev, jelikož např. právě *rouge* se ve spojení s *pâle* vyskytuje velice zřídka. Kromě adjektiv, která se mohou vyskytovat ve spojeních se všemi třemi barvami, existují i adjektiva, která s žádným jiným názvem barvy nekolokují, a to především protože se vztahují k předmětům fyzického světa, což jim zpravidla přisuzuje pouze jednu barvu, např. *bleu marine* či *rouge pourpre*.

Při statistickém zpracování výskytu sloves ve spojení s barvami jsme zjistili, že obecně se barvy nejčastěji pojí se slovesy *être* a *devenir*, avšak nelze opomenout idiomatické spojení *voir rouge*, které je v porovnání s ostatními barvami jedinečné a relativně časté.

Závěrem bych jen dodala, že jsem se při zpracování tohoto projektu zabývala překladem do češtiny jen okrajově a ČNK využívala spíše pro dokreslení některých údajů než jako dalšího zdroje zkoumání, což by samozřejmě mohlo být velice přínosné a mohli bychom dospět k zajímavému srovnání těchto dvou jazyků, avšak získaná data by vydala minimálně na jednu tak obsáhlý projekt.

Příloha

calcul de fréquences

11454 rouge	4356 vert	6797 bleu
	1950 verte	2272 bleue
	1528 verts	1892 bleus
3922 rouges	1163 vertes	996 bleues
-----	-----	-----
--	--	--
Total des fréquences : 15376	Total des fréquences : 8997	Total des fréquences : 11957

Vybrané konkordance:

rouge comme

... il me bouscule presque, **rouge comme un coq**, en portant à peine la main à son chapeau.
un jeune paysan de vingt-cinq ans, jouffu comme une pomme et **rouge comme un coquelicot**.

... Albertine, le visage **rouge comme une tomate**, cousait les ourlets de gros torchons ...

Le facteur vêtu de **rouge comme un bourreau**

Le ciel était **rouge comme une braise**, et, sur le couchant, des lambeaux de nuages se rabattaient, violets, comme la chape d'un évêque.

La femme qui souhaite un enfant blanc comme la neige, **rouge comme le sang**, l'obtient, mais elle meurt et l'enfant est livré à une bell-mère.

vert comme

... l'ombre du navire, sous le navire, était **verte comme de l'absinthe**.

... d'un horizon merveilleusement vert et dilaté de musiques proches, la face renversée contre le ciel **vert comme des prairies**, tout uni le long du visage...

... dans ces jardins du patronage, **verts comme une oasis**, ...

... au milieu d'un pré **vert comme une pelouse anglaise**...

bleu comme

... le ciel s'étend limpide et **bleu comme un grand saphir**.

... le plumage d'un océan **vert et bleu comme la queue d'un paon**.

Elle regarde, au-delà, une montagne qui est **bleue comme de l'eau profonde**, les herbes qui vont au galop on ne sait où.

De la rampe serrée des sapins sortait une fumée qui bouclait en l'air, **bleue comme une pervenche**.

&couleur de &(g=S)

Christophe protesta, **rouge de colère** : - grand-père trouve ma musique très bien, cria-t-il.

Le reporter baissa la tête, **rouge de honte**.

C'est votre frère Mariano, **vert de peur** devant le rouge du feu.

Voici l'emposonneuse **verte de rage** et qui tient à se venger.

... des gosses s'amuse avec la neige, roulent sous les pieds des passants, glapissent, **bleus de froid**, les gants trempés et gelés ...

Zdroje:

Český národní korpus – SYN 2005, 2005. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha.
Dostupný z World Wide Web: <<http://ucnk.ff.cuni.cz>>

La base textuelle *Frantext*. Université Nancy. <<http://atilf.atilf.fr/frantext.htm>>

Larousse de la langue Française: lexis. Ed. Jean Dubois. Paris: Librairie Larousse, 1979.

Lyer S., *Francouzsko-český slovník*, 1992. Státní pedagogické nakladatelství, Praha.

Rey A., S. Chantreau, *Le Robert – Dictionnaire des expressions et locutions*, 1997. Les usuels de Robert poche, Paris.

Schmiedtová V., 2006, Volná a vázaná spojitelnost/kolokace názvůbareva jejich odstínů v češtině: analýza na základě ČNK. In *Kolokace*, ed. F. Čermák, M. Šulc, Nakladatelství Lidové noviny, Praha, 311-361.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, 1994. Academia, nakladatelství Československé akademie věd, Praha.

Slovník české frazeologie a idiomatiky. Přirovnání, 1983. Academia, nakladatelství Československé akademie věd, Praha.